DOCUMENTOS DE TRABALLO

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA

Web
consellodacultura.gal

Twitter:
@consellocultura

Facebook:
facebook.com/consellocultura

Correo:
medios@consellodacultura.gal

Telf:
+34 981 95 72 02

CONSELLO DA CULTURA GALEGA

22/03/2016

Estatística de Bibliotecas

O seguinte documento de traballo ten como obxectivo facilitar información sobre o equipamento material e humano das bibliotecas galegas, así como das actividades que realizan e o financiamento do que dispoñen para levalas a cabo. A fonte da que se nutre procede da *Estadística de Bibliotecas.* do Instituto Nacional de Estadística que se realiza dende 1959. Esta estatística elabórase conforme as recomendacións da UNESCO en materia de definicións e clasificacións que figuran no documento sobre normalización internacional das estatísticas de bibliotecas. Dende 1986 vénse desenvolvendo con carácter bienal e a partir do ano 2002 introdúcense algúns cambios, tales como a utilización dunha nova definición de biblioteca ou unha nova clasificación dos tipos de bibliotecas, e afóndase na investigación da implantación das tecnoloxías da información e a comunicación.

O ámbito de investigación confórmano todas as bibliotecas do territorio español, calquera que sexa a súa dependencia administrativa, a excepción das privadas cuxa utilización non estea permitida ao público e ao estudantado. A unidade de análise é a biblioteca, cuxa definición segundo a Norma ISO (*International Organization for Standardization)* 2789 é a seguinte: “Toda organización ou parte dunha organización, cuxo fin principal sexa reunir e manter unha colección organizada de documentos, así como facilitar o uso dos recursos de información co fin de satisfacer as necesidades informativas, de investigación, educativas, culturais ou recreativas dos usuarios”. Para fins estatísticos considerarase biblioteca a unidade administrativa, é dicir, toda biblioteca independente ou grupo de bibliotecas que teñan unha mesma dirección ou unha administración única; e, como punto de servizo, toda biblioteca que presta servizos aos usuarios e usuarias nun local á parte, tanto se é independente como se forma parte dun grupo de bibliotecas que constitúen unha unidade administrativa.

Resultados

Segundo o INE, Galicia ten 497 bibliotecas. A súa evolución rexistra un descenso moderado moi influído pola titularidade das bibliotecas.

Número total de bibliotecas

	2004	2006	2008	2010	2012	2014
Total España	6.585	6.523	6.601	6.608	6.835	6.717
Galicia	553	591	550	522	505	497

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Na seguinte táboa vemos que un 57,7% das bibliotecas que existen en Galicia pertencen á Administración local. As bibliotecas de titularidade privada supoñen un 17,5% do total e as de titularidade autonómica un 5,2%.

Número de bibliotecas segundo a súa titularidade (2014)

	España	Galicia
Bibliotecas (unidades administrativas)	**6.717**	**497**
Administración xeral do Estado	630	26
Administración autonómica	741	63
Administración local	4.146	287
Privada	829	87
Universitaria	176	6
Outra titularidade	195	28

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

No que atinxe á evolución histórica, cómpre sinalar que, no período 2002 e 2014, o ano en que aumentou máis a cifra de bibliotecas foi en 2006, en particular as de titularidade municipal e privada. As de titularidade municipal acadaron a súa cifra máis elevada neste ano, con 331 bibliotecas, e a partir de aí foron diminuíndo progresivamente ata 2014, ano co dato máis baixo de toda a serie histórica, con 287 bibliotecas. Esta cifra supuxo unha redución dun 15,3% con respecto a 2006. O descenso no número das bibliotecas privadas de uso público aínda foi superior, un 25,6% entre 2008 e 2014.

Número de bibliotecas segundo a súa titularidade en Galicia

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
Bibliotecas (unidades administrativas)	**554**	**553**	**591**	**550**	**522**	**505**	**497**
Administración xeral do Estado	42	38	36	32	26	28	26
Administración autonómica	70	70	76	64	64	59	63
Administración local	296	304	331	306	296	295	287
Privada	99	97	110	117	100	93	87
Universitaria	12	10	11	12	11	7	6
Outra titularidade	33	31	27	19	25	23	28
Non consta	2	3	0	0	0	0	0

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Por comunidades autónomas, Galicia ocupa a sétima posición en número total de bibliotecas, un 7,4% do total estatal, encabezado por Andalucía e Cataluña (entre ambas as dúas case suman un terzo do total, 27,4%).

Número total de bibliotecas por comunidades autónomas (2014)

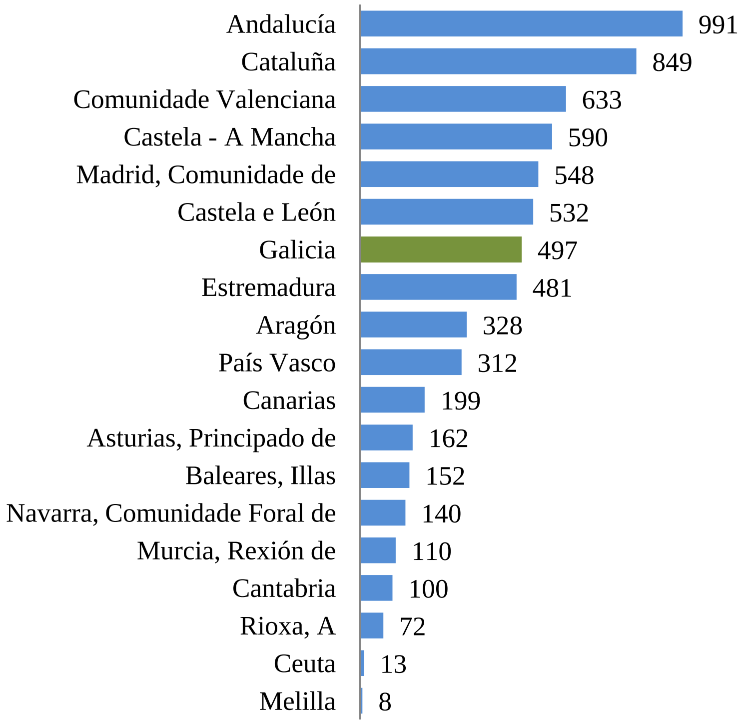

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Na seguinte táboa ofrécense datos sobre os distintos tipos de bibliotecas en Galicia. Máis dun 67% das bibliotecas en Galicia son non especializadas e destas arredor dun 85% son públicas. Por outra banda, cómpre salientar que en 2014, mentres o número de bibliotecas non especializadas descende (hai 15 bibliotecas menos), o número de bibliotecas especializadas aumenta en 7. Entre as bibliotecas especializadas, as que dominan son as de asociacións e colexios profesionais.

Número de bibliotecas en Galicia por tipos

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
Total	**554**	**553**	**591**	**550**	**522**	**505**	**497**
Nacional	0	0	0	0	0	0	0
Central de comunidade autónoma	0	0	0	0	0	1	1
Pública	319	325	357	324	312	310	294
Para grupos específicos de usuarios	45	42	42	41	30	29	30
De institucións de ensinanza superior	18	13	18	16	17	12	12
Total	*382*	*380*	*417*	*381*	*359*	*352*	*337*
De institucións relixiosas	14	15	16	16	16	17	17
Da Administración	21	21	22	21	23	24	28
De centros de investigación	12	13	11	12	13	7	7
De asociacións e colexios profesionais	34	36	41	43	42	35	34
De empresas ou firmas comerciais	4	4	4	2	5	4	2
De arquivos e museos	37	39	35	35	34	30	29

De centros sanitarios	18	18	16	14	12	8	12
Outras bibliotecas especializadas	32	27	29	26	18	28	31
Total bibliotecas especializadas	*172*	*173*	*174*	*169*	*163*	*153*	*160*

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

O número total de usuarias e usuarios inscritos en España é de máis de 21 millóns, cunha suba de case oito millóns nesta serie histórica. Ademais, pódese observar un aumento de inscricións xeralmente moderado en todas as comunidades autónomas. En Galicia, o crecemento foi progresivo ao longo de toda a serie temporal ata pasar do millón de usuarios en 2012; en 2014, estes descenden en máis de 6.000, mentres que no conxunto de España aumentan en máis de 1,4 millóns de usuarios.

Número de usuarios inscritos nas bibliotecas

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
España	12.595.917	13.884.650	14.793.690	16.292.461	18.073.387	20.380.002	21.814.510
Galicia	685.622	750.891	820.117	872.116	926.047	1.029.856	1.023.183

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

En canto á idade dos usuarios inscritos nas bibliotecas, na seguinte táboa obsérvase que tanto o número de usuarios infantís como o de adultos diminuíu no último ano con respecto a 2012. Con todo, en xeral, pódese dicir que nestes dez últimos anos aumentaron un 45% os/as usuarios/as adultos/as e permaneceu estable o número de usuarios/as infantís.

Número de usuarios adultos e infantís inscritos nas bibliotecas en Galicia

	2004	2006	2008	2010	2012	2014
Adultos	605.321	695.137	746.175	807.976	884.093	877.616
Infantís	145.570	124.980	125.941	118.071	145.763	145.567
Total	**750.891**	**820.117**	**872.116**	**926.047**	**1.029.856**	**1.023.183**
% Adultos	80,6	84,8	85,6	87,2	85,8	85,8
% Infantil	19,4	15,2	14,4	12,8	14,2	14,2

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Entre 2012 e 2014 descende en Galicia o número de visitantes ás bibliotecas, igual ao que acontece no resto do Estado español.

Número de visitantes das bibliotecas

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
España	152.357.383	186.172.942	194.697.381	204.356.989	215.979.141	216.434.577	206.946.728
Galicia	9.752.170	11.366.842	13.224.259	11.890.775	10.129.409	10.709.770	9.832.080

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Pero as visitas ás bibliotecas xa non son soamente presenciais. Tal como mostra a táboa seguinte, as consultas ás páxinas web das bibliotecas aumentaron considerablemente. Así, no conxunto de España o número de visitas ás páxinas web de bibliotecas creceron un

50,8% entre 2002 e 2014. Con respecto a Galicia, o ano 2014 foi o que rexistrou o maior número de visitas ás paxinas web das bibliotecas nesta serie histórica. De feito, en 2002 superáronse os 2,4 millóns de consultas, pero en 2014 xa se acadaron case os 20 millóns. Deste xeito, as visitas ás páxinas web en Galicia aumentaron entre 2002 e 2014 máis dun 700%. Así, Galicia é a terceira comunidade autónoma, despois da Comunidade de Madrid e de Cataluña, onde máis consultas se fixeron ás páxinas web das bibliotecas en 2014.

Número de visitas ás páxinas web das bibliotecas nun ano por CC.AA.

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
Total España	**117.291.329**	**160.211.460**	**278.685.011**	**315.579.432**	**343.230.196**	**165.803.864**	**176.884.919**
Andalucía	23.608.342	17.600.700	28.911.455	22.164.520	24.950.391	13.328.072	14.658.895
Aragón	3.114.666	159.050	3.394.605	2.288.163	4.579.137	6.972.900	5.393.577
Asturias	516.314	1.699.800	1.665.580	2.965.601	2.625.491	2.336.659	2.488.348
Baleares	326.816	1.138.114	1.558.853	1.223.393	1.255.846	2.018.870	1.851.257
Canarias	4.133.406	5.248.439	8.367.122	2.417.824	3.733.821	3.815.930	3.991.542
Cantabria	171.305	2.890.976	2.829.872	3.236.524	3.455.083	2.478.228	2.290.550
Castela e León	6.758.193	10.070.622	16.105.278	18.342.186	15.253.776	16.761.780	17.128.784
Castela-A Mancha	2.056.608	1.265.972	2.046.712	2.163.562	2.723.638	3.146.360	3.591.084
Cataluña	39.177.160	55.594.865	90.939.884	53.743.384	37.256.370	30.304.147	32.425.338
Comunidade Valenciana	7.212.205	26.022.521	51.366.136	43.364.047	42.877.145	10.752.742	13.459.846
Estremadura	251.354	1.137.982	1.497.810	4.530.690	6.476.604	2.262.975	2.169.268
Galicia	**2.420.165**	**1.381.455**	**3.504.293**	**7.504.310**	**17.191.776**	**17.901.488**	**19.758.724**
Madrid	23.449.159	24.525.023	22.977.566	79.090.245	149.515.791	35.432.549	37.635.126
Murcia	629.169	1.505.050	3.705.164	5.081.728	6.685.970	5.906.173	8.113.992
Navarra	1.419.235	2.771.989	33.268.910	51.462.786	11.542.795	2.516.066	1.792.064
País Vasco	1.712.598	3.835.074	4.435.247	15.412.640	12.041.952	9.093.689	9.106.359
A Rioxa	334.634	3.362.828	2.110.524	580.279	1.056.296	758.632	1.012.061
Ceuta	0	1.000	0	7.550	8.314	16.604	5.689
Melilla	0	0	0	0	0	0	12.415

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Os servizos que máis se empregan á hora de consultar as páxinas web das bibliotecas son a consulta aos catálogos e desde 2012, coa dixitalización dos fondos e a posibilidade de acceder a eles dende Internet, tamén son un servizo empregado polos usuarios e usuarias das bibliotecas. Concretamente, en Galicia, 135 bibliotecas recibiron visitas por Internet para consultar os seus fondos e 291 para consultar o catálogo.

Un 85,3% das bibliotecas galegas contan con acceso gratuíto a Internet e un 69% ofrécenlles wifi aos e ás súas usuarias. A incorporación de ordenadores e terminais informáticas aumentou progresivamente nos últimos oito anos, sendo maioría os de uso público exclusivo, aínda que tamén contan cun volume importante de ordenadores para xestión interna. Ata o ano 2010, os ordenadores de uso mixto contabilizábanse como de

xestión interna; a partir de ese ano recóntanse de xeito independente e conforman unha mínima parte do total dos ordenadores das bibliotecas.

Bibliotecas e servizos de Internet dos que dispoñen

	2006	2008	2010	2012	2014
Bibliotecas	591	550	522	505	497
Bibliotecas con acceso a Internet	473	459	434	422	424
Ordenadores e terminais informáticas con acceso a Internet: de uso público exclusivo	2.113	2.491	2.654	2.912	3.075
Ordenadores e terminais informáticas con acceso a Internet: para xestión interna	1.171	1.287	1.307	1.324	1.340
Ordenadores e terminais informáticas con acceso a Internet: de uso mixto	-	-	116	149	141
Bibliotecas que cobran pola utilización de Internet	5	3	6	3	-
Bibliotecas que ofrecen zona Wifi aos usuarios	-	-	-	320	343

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

No que se refire ao número de préstamos domiciliarios, constátase un aumento progresivo destes entre os anos 2006 e 2012, salvo no caso dos documentos sonoros, cuxa demanda xa empeza a decaer en 2010. Esta tendencia de crecemento invértese en 2014, ano en que o número de préstamos baixa, fundamentalmente os documentos audiovisuais, seguidos dos sonoros e dos libros. Como se pode observar na seguinte táboa, a partir de 2010 irrompen con forza os libros, xogos e outros documentos electrónicos. O crecemento do préstamo domiciliario no caso dos libros electrónicos en 2014, por exemplo, foi moi alto, mentres que os xogos e outros documentos foron máis demandados en 2012 e tenden a estabilizarse en 2014.

Préstamos domiciliario a usuarios realizados durante o ano polas bibliotecas, por clase de documento en Galicia (2014)

	2006	2008	2010	2012	2014
Total	2.963.480	3.085.150	3.317.496	3.718.360	3.620.315
Libros	2.195.128	2.501.382	2.660.405	2.955.733	2.938.469
Publicacións periódicas	22.452	25.794	25.499	28.046	26.074
Documentos sonoros	104.855	90.978	81.681	81.051	60.494
Documentos audiovisuais	258.721	448.425	534.850	595.398	559.303
Documentos electrónicos	110.256	16.873	-	-	-
Libros electrónicos	-	-	325	1.155	6.864
Xogos electrónicos	-	-	1.584	7.103	3.077
Outros documentos electrónicos	-	-	11.492	14.833	10.701
Outros documentos	272.068	1.698	1.660	35.041	15.333

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

DOCUMENTOS DE TRABALLO

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA

O aumento dos préstamos interbibliotecarios realizados polas bibliotecas galegas a outras bibliotecas españolas experimentou nos últimos oito anos un incremento dun 239,1%; este crecemento tamén é importante para o conxunto das bibliotecas nacionais, un 117,6%. Pola contra, o préstamo a bibliotecas estranxeiras baixou en Galicia mentres que no total de España sobe nun 24,5%. Os datos sobre préstamos recibidos de bibliotecas españolas aínda supera o anterior. Así, as bibliotecas galegas recibiron un 388,3% de préstamos de bibliotecas españolas máis no ano 2014 que en 2006. Esta tendencia é compartida polo conxunto das bibliotecas españolas, cun aumento total algo máis moderado, 135,6%. No tocante a préstamos recibidos de bibliotecas estranxeiras, tanto no caso das bibliotecas galegas como do resto de España, experiméntase unha baixada considerable sobre todo no ano 2014, tal e como se pode constatar na seguinte táboa. En resumo, Galicia presta máis ás bibliotecas españolas do que recibe e recibe máis do que presta a bibliotecas estranxeiras.

Evolución temporal dos préstamos interbibliotecarios efectuados e recibidos, por comunidades autónomas

		Efectuados a bibliotecas españolas	Efectuados a bibliotecas estranxeiras	Recibidos de bibliotecas españolas	Recibidos de bibliotecas estranxeiras
2006	España	314.977	3.377	273.364	6.856
	Galicia	6.702	97	3.684	381
2008	España	406.589	3.804	341.479	9.467
	Galicia	6.702	97	3.684	381
2010	España	383.785	5.993	511.400	9.328
	Galicia	15.783	71	16.600	786
2012	España	620.744	5.100	574.192	12.053
	Galicia	18.046	79	14.526	279
2014	España	409.616	4.204	643.923	5.220
	Galicia	22.729	72	17.990	215

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

As bibliotecas galegas contan con máis de 10 millóns de libros e de 1,2 millóns de publicacións periódicas. Un 79,6% dos fondos existentes nas bibliotecas galegas son libros e folletos, seguidos das publicacións periódicas cun 9%, como se detalla a continuación.

Número de fondos existentes nas bibliotecas galegas, por clase de fondo (2014)

Clase de fondo	Volumes ou unidades
Libros e folletos (volumes)	10.643.186
Publicacións periódicas (volumes)	1.204.120
Outros documentos (unidades)	364.755
Documentos audiovisuais (unidades)	304.941
Libros electrónicos (volumes)	244.018
Documentos gráficos (unidades)	155.581

CONSELLO DA CULTURA GALEGA

Documentos sonoros (unidades)	154.149
Microformas (unidades)	130.070
Partituras de música (unidades)	57.917
Documentos cartográficos (unidades)	46.722
Bases de datos, aplicacións e outros documentos electrónicos (unidades)	36.287
Manuscritos e documentos (volumes)	24.111
Xogos (unidades)	2.006

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Na seguinte táboa pódese analizar a evolución das altas realizadas entre os anos 2006 e 2014 segundo a clase de fondo. Deste xeito, constátase o incremento da oferta do formato electrónico entre os usuarios, de tal forma que baixan as altas de todas as clases de fondos nas bibliotecas de Galicia, a excepción dos libros electrónicos, que experimentan un incremento dun 246% nos últimos catro anos de estudo, e das bases de datos, aplicacións e outros documentos electrónicos, que crecen un 147,2% tamén entre 2010 e 2014. Entre 2012 e 2014, déronse de alta 45.860 libros electrónicos. A seguinte táboa permite a comparativa temporal segundo a clase de fondo dada de alta.

Número de altas de documentos realizadas durante o ano polas bibliotecas de Galicia segundo clase de fondos

	2006	**2008**	**2010**	**2012**	**2014**
Libros e folletos (volumes)	384.360	476.891	365.154	338.243	244.636
Libros electrónicos (volumes)	-	-	13.229	8.872	45.860
Manuscritos e documentos (volumes)	1.105	918	2.732	264	302
Documentos sonoros (unidades)	6.709	9.425	11.774	12.044	5.670
Documentos audiovisuais (unidades)	20.539	28.523	36.592	24.238	16.467
Microformas (unidades)	9.237	2.119	98	102	1
Documentos cartográficos (unidades)	2.631	945	335	629	286
Partituras de música (unidades)	-	-	3.111	6.693	3.798
Documentos gráficos (unidades)	1.257	1.104	4.619	4.082	3.516
Xogos (unidades)	-	-	381	281	198
Bases de datos, aplicacións e outros documentos electrónicos (unidades)	-	-	2.277	1.734	5.629
Documentos electrónicos (unidades)	8.664	22.251	-	-	-
Documentos de música impresa (unidades)	1.930	711	-	-	-
Otros documentos (unidades)	4.154	89.658	95.707	4.787	4.200

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

O número de rexistros de exemplares no catálogo automatizado foi incrementándose nos últimos oito anos en practicamente todas as bibliotecas do conxunto de España. Os rexistros galegos constitúen, na actualidade, o 5,6% do total do Estado.

Evolución do número de rexistros de exemplares no catálogo automatizado das bibliotecas

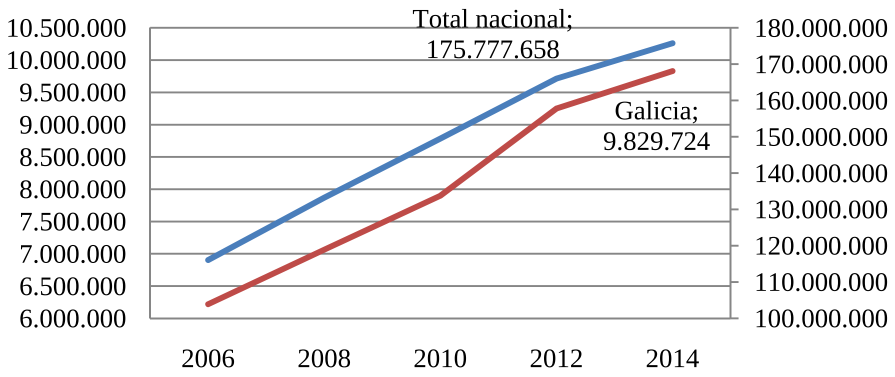

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

As bibliotecas galegas ocupan a sexta posición en número de rexistros de exemplares no catálogo automatizado. Máis da cuarta parte, un 26,1%, corresponde á comunidade de Madrid, seguida de Cataluña, que conta cun 15,9% do total, e Andalucía, cun 11,2%.

Número de rexistros de exemplares no catálogo automatizado das bibliotecas por CC.AA. (2014)

Total España	175.777.658
Madrid	45.810.492
Cataluña	27.977.437
Andalucía	19.638.084
Comunidade Valenciana	12.872.450
Castela e León	12.856.490
Galicia	9.829.724
País Vasco	8.990.225
Castela-A Mancha	7.474.284
Aragón	5.058.691
Navarra	4.072.379
Canarias	4.034.833
Asturias	3.693.803
Murcia	3.560.186
Baleares	3.378.958
Estremadura	3.318.246
Cantabria	1.736.580
A Rioxa	1.100.908
Ceuta	222.714
Melilla	151.174

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

O servizo de bibliotecas en Galicia conta con 1.935 persoas en total, das que 1.632 forman parte do cadro de persoal (bibliotecarios profesionais, auxiliares de bibliotecas e persoal especializado) e 303 corresponden a bolseiros/as e voluntariado. O persoal que conforma o cadro de persoal bibliotecario galego constitúe o 6,5% do total do conxunto do Estado, formado por 25.083 persoas. Como se ve na táboa seguinte, a profesión maioritaria son os

DOCUMENTOS DE TRABALLO

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA

bibliotecarios/as profesionais e os auxiliares de bibliotecas. A presenza de bolseiros/as e voluntarios/as é significativa e oscila entre un 13,1% no conxunto estatal e un 15,7% en Galicia.

Número de persoas ao servizo das bibliotecas e clase de persoal (2014)

	Total nacional	Galicia
Persoal incluído no cadro de persoal: Total	25.083	1.632
Bibliotecarios profesionais	7.320	450
Auxiliares de bibliotecas	10.258	598
Persoal especializado	2.217	140
Outro persoal	5.288	444
Persoal non incluído no cadro de persoal: Total	3.767	303
Bolseiros	1.718	80
Voluntarios	2.049	223

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

A seguinte gráfica amosa a evolución do gasto das bibliotecas galegas entre os anos 2006 e 2014, segundo as catro clases de gasto. Queda patente a tendencia clara de dúas das partidas: o aumento progresivo do gasto de persoal e o gran descenso (un 78% menos) en investimentos nos oito anos de estudo, aínda que neste caso hai que ter en conta que tan só contestaron a enquisa realizada polo INE un 19,6% das bibliotecas. En 2014, o desembolso en novas adquisicións é o máis baixo de toda a serie histórica analizada, que xa experimentara un descenso significativo en 2010, pero que parecía remontar en 2012. O balance deste oito anos é dunha baixada deste tipo de gasto en máis de 3 millóns de euros.

Evolución dos gastos correntes e de investimento das bibliotecas[1] galegas, por clase de gasto

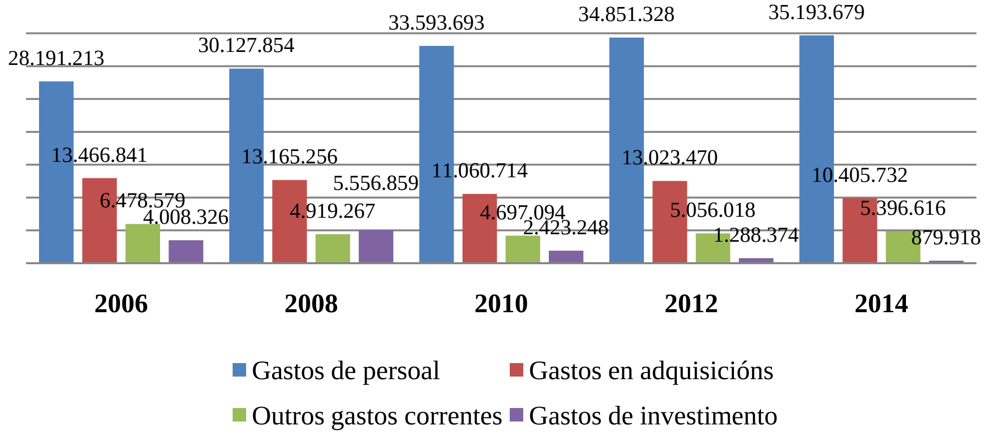

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

CONSELLO DA CULTURA GALEGA

[1] As cifras refírense ás bibliotecas que informaron sobre cada tipo de gasto.
% de bibliotecas que informaron sobre gastos de persoal: 79,10 %
% de bibliotecas que informaron sobre gastos en adquisicións: 69,99 %
% de bibliotecas que informaron sobre outros gastos correntes: 63,69 %
% de bibliotecas que informaron sobre gastos de investimento: 19,64 %

Na seguinte táboa pódese observar que no conxunto de España máis da metade das bibliotecas reciben financiamento dos concellos e entidades locais, concretamente un 52,5%. En Galicia tamén acontece isto, aínda que case un punto porcentual por debaixo do conxunto do Estado. De feito, en todas as comunidades autónomas se dá este modelo de financiamento, aínda que varía bastante a porcentaxe de participación das administracións locais. Así, Castela-A Mancha, cun 74,2% de participación das administracións locais no financiamento das bibliotecas, é a comunidade autónoma cunha taxa máis elevada, fronte á Rioxa, que, cunha participación dun 36,3%, é a que rexistra un financiamento máis baixo dos concellos. Cómpre salientar a única excepción das dúas cidades autónomas de Ceuta e Melilla, onde as bibliotecas son financiadas maioritariamente pola Administración do Estado.

Bibliotecas segundo o perfil de financiamento por CC.AA. (2014)

	Admón. xeral do Estado	Admón. autonómica	Deputacións provinciais, cabidos	Concellos e entidades locais	Privada
Total España	**9,5**	**17,6**	**6,4**	**52,5**	**14,0**
Andalucía	7,9	14,8	2,7	64,8	9,8
Aragón	8,6	8,6	13	56,8	12,9
Asturias	3,3	22,6	0,0	68,2	5,9
Baleares	8,2	16,9	22,3	37,7	15,0
Canarias	11,0	7,6	10,0	64,1	7,4
Cantabria	5,6	20,4	0,0	55,6	18,4
Castela e León	12,8	20,3	9,0	41,2	16,7
Castela-A Mancha	6,1	8,4	4,0	74,2	7,3
Cataluña	2,8	30,3	14,3	36,7	15,9
Comunidade Valenciana	5,0	12,3	3,2	67,5	11,9
Estremadura	4,0	15,4	11,2	65,2	4,2
Galicia	**5,7**	**19,2**	**3,5**	**51,6**	**20,0**
Madrid	39,9	14,1	0,3	16,3	29,3
Murcia	12,4	18,6	0,0	41,6	27,4
Navarra	5,1	42,6	1,4	31,8	19,1
País Vasco	6,8	18,4	5,6	56,6	12,6
A Rioxa	7,5	33,1	0,0	36,3	23,1
Ceuta	62,3	30,0	0,0	7,7	0,0
Melilla	56,3	31,3	0,0	0,0	12,5

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

O número de bibliotecas das comunidades autónomas inflúe na cantidade ou volume do equipamento informático do que dispoñen. Máis alá diso, e como se pode constatar na seguinte táboa, os ordenadores e terminais informáticas son o elemento básico das bibliotecas, sendo maioritarias as dirixidas para uso exclusivo do público. Tendo como referencia que Galicia ocupa o sétimo lugar dentro do conxunto de España en número de bibliotecas, no que se refire ao equipamento informático as bibliotecas galegas son as sétimas tamén en número de ordenadores de uso público exclusivo e de xestión interna, as quintas en computadoras de uso mixto e escáneres, e as sextas en número de impresoras.

Equipamento informático das bibliotecas. Número de equipos, por clase de equipamento (2014)

	Ordenadores e terminais informáticas				
	De uso público	Para xestión	De uso	Impresoras	Escáneres
Total España	55.759	26.148	1.923	14.364	7.278
Andalucía	8.253	3.466	263	1.826	1.019
Aragón	1.801	872	33	593	310
Asturias, Principado	687	477	42	324	130
Baleares, Illas	799	434	35	264	117
Canarias	2.110	680	57	380	193
Cantabria	553	267	14	189	133
Castela e León	3.681	1.705	156	992	532
Castela-A Mancha	4.916	1.499	138	1.143	503
Cataluña	9.874	4.793	235	1.979	1.062
Comunidade	5.044	2.092	208	1.189	652
Estremadura	2.415	806	155	616	293
Galicia	3.173	1.427	181	1.065	564
Madrid, comunidade	7.362	5.094	228	2.292	1.014
Murcia, Rexión de	1.113	680	27	305	163
Navarra, comunidade	900	386	20	278	129
País Vasco	2.644	1.218	89	786	392
Rioxa, A	290	172	22	105	55
Ceuta	97	53	18	24	12
Melilla	47	27	2	14	5

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. *Estadística de Bibliotecas.*

Conclusións

Segundo o INE, Galicia ten 497 bibliotecas e ocupa a sétima posición no conxunto estatal. A súa evolución rexistra un descenso moderado, moi influído pola titularidade das bibliotecas. Nos últimos oito anos prodúcese un descenso dun 15% no número das bibliotecas municipais e dun 25% das bibliotecas privadas de acceso público.

Un 57,7% das bibliotecas que existen en Galicia pertencen á Administración local. As bibliotecas de titularidade privada supoñen un 17,5% do total e as de titularidade autonómica un 5,2%.

En canto ao número de usuarios, o crecemento foi progresivo nos últimos anos e pasou do millón en 2012, pero en 2014 o número de usuarios descendeu en máis de 6.000.

Os préstamos domiciliarios efectuados polas bibliotecas galegas experimentan unha baixada en 2014, sobre todo documentos audiovisuais, sonoros e libros. A partir do ano 2010 comeza o aumento do préstamo de libros electrónicos, xogos e outros documentos dixitais. O crecemento do préstamo domiciliario no caso dos libros electrónicos en 2014 foi moi importante.

As bibliotecas galegas contan con máis de 10 millóns de libros e de 1,2 millóns de publicacións periódicas. Un 79,6% dos fondos existentes nas bibliotecas galegas son libros e folletos. As bibliotecas de Galicia, cun 5,6% do total dos rexistros do Estado, ocupan a sexta posición en número de rexistros de exemplares no catálogo automatizado,

un catálogo que foi incrementándose paulatinamente na práctica totalidade das comunidades autónomas.

Constátase o crecemento da oferta do formato electrónico, de tal xeito que baixan as altas de todas as clases de fondos nas bibliotecas de Galicia, a excepción dos libros electrónicos, que experimentan un incremento dun 246% nos últimos catro anos de estudo. Entre 2012 e 2014, déronse de alta 45.860 libros electrónicos.

O servizo de bibliotecas en Galicia conta con 1.935 persoas en total, das que 1.632 forman parte do cadro de persoal (bibliotecarios profesionais, auxiliares de bibliotecas e persoal especializado) e 303 corresponden a bolseiros/as e voluntariado. O persoal que conforma o cadro de persoal bibliotecario galego constitúe o 6,5% do total do conxunto do Estado, que está formado por 25.083 persoas.

No tocante ao gasto, o máis salientable no período 2006-2014 é, por unha banda, o aumento progresivo do gasto de persoal e, por outra, o descenso nun 78% do desembolso en investimentos. En 2014, o gasto en novas adquisicións é o importe máis baixo de toda a serie temporal analizada, que no seu cómputo total baixa 3 millóns de euros. Máis da metade das bibliotecas reciben financiamento dos concellos e das entidades locais.

Os ordenadores e terminais informáticos son elementos básicos das bibliotecas. As bibliotecas galegas son as sétimas en número de ordenadores de uso público exclusivo e de xestión interna, as quintas en computadoras de uso mixto e escáneres, e as sextas en número de impresoras.

Un 85,3% das bibliotecas galegas contan con acceso gratuíto a Internet e un 69% ofrecen wifi aos seus usuarios. A meirande parte dos ordenadores e terminais informáticas con acceso a Internet que posúen as bibliotecas son para acceso público.

O incremento do préstamo interbibliotecario é moi acentuado entre os anos 2006 e 2014. As bibliotecas galegas viron aumentado o préstamo recibido das nacionais nun 388,3%. Así mesmo, desde Galicia efectuáronse un 239,1% de préstamos máis ás bibliotecas do Estado. Galicia presta máis ás bibliotecas españolas do que recibe e recibe máis do que presta a bibliotecas estranxeiras.

Aumenta considerablemente o número de visitas virtuais ás bibliotecas e, mesmo, o acceso aos fondos dixitalizados naquelas que dispoñen deste servizo. Galicia é a terceira comunidade autónoma, só despois da Comunidade de Madrid e de Cataluña, onde máis consultas se fixeron ás páxinas web das bibliotecas en 2014.